

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **V. S.**
státní příslušnost Moldavská republika
toho času Pobyt.ové středisko Havířov
sídlem Na Kopci 269, 735 64 Havířov – Dolní Suchá
zastoupen Mgr. Petrem Šupalem, LL.M., advokátem
sídlem Koperníkova 1215/4, 703 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. OAM-150/BA-BA07-ZA03-2024

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou doručenou soudu dne 2. 7. 2024 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. OAM-150/BA-BA07-ZA03-2024, jímž bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Žalobce uvedl, že je přesvědčen, že existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany jeho osobě, minimálně ve formě doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, jelikož je pravděpodobné, že by po návratu do země původu mohl být vystaven mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání a v nejhorším případě i zabití. Má tedy odůvodněný strach ze zločinecké skupiny v zemi původu. Návrat do Moldavska je pro žalobce nepředstavitelný také z důvodu aktuální bezpečnostní a politické situace v Podněstří, kde žalobce původně bydlel a odkud pochází. Žalovaný aktuální situaci v Podněstří nevzal při svém rozhodování v úvahu, v rámci správního řízení použil zdroje staré rok a půl a pouze české, nijak nevyužil zdrojů zahraničních, volně dostupných.
3. Žalobce zdůraznil, že důvodem pro opuštění země původu byla obava ze zločinecké skupiny, která tam působí. Žalobce byl svědkem trestného činu, načež jej členové zločinecké organizace pronásledovali, vyhrožovali mu a jednou byl dokonce fyzicky napaden. Obrátil se na orgány policie, ale ta nepodnikla žádné kroky, aby mu pomohla. Žalobce má zdravotní obtíže spojené s vysokým krevním tlakem, s nímž se léčí a musí si jej pravidelně měřit.
4. Žalobce je navíc přesvědčen, že jako svědka trestné činnosti je možné jej považovat za příslušníka sociální skupiny, a to sociální skupiny lidí, u nichž je zvýšené riziko ohrožení jejich života, zdraví a bezpečí s ohledem na proběhlé trestní řízení. Dále se žalobce vyjádřil k označení Moldavska jako bezpečné země původu, vzhledem k výjimce pro Podněstří a odkázal na řízení o předběžné otázce vedené u Soudního dvora EU pod sp. zn. C-406/22.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, neboť má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a vznesené námitky nejsou důvodné. Zdůraznil, že v případě žalobce nebyl jeho případ hodnocen v rámci bezpečné země původu, proto je tato námitka nepřipustná. K obavám žalobce z pronásledování zločineckou skupinou sdělil, že daný trestný čin se odehrál před cca 8 lety, přičemž žalobce se za toto období do země původu několikrát vrátil. Žalovaný citoval žalobce, který v protokolu v průběhu správního řízení sdělil, že do České republiky přijel za účelem zaměstnání a že mu není známa žádná překážka, proč by se nemohl do Moldavska vrátit, pouze nemá peníze na cestu. K bezpečnostní situaci v Moldavsku žalovaný odkázal na recentní judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Zjištění z obsahu správních spisů

6. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce je státním občanem Moldavské republiky, moldavské národnosti. Žalobce je svobodný a bezdětný, jeho posledním bydlištěm v zemi původu bylo město Rybnica v Podněstří. Do České republiky přijel přímou autobusovou linkou v lednu 2021, předtím byl v ČR již v roce 2019 a v roce 2017 byl několik měsíců v Polsku. Do ČR přicestoval na svůj biometrický pas, který si obstaral standardním způsobem. Následně, na doporučení a za pomoci zaměstnavatele, získal falešný rumunský pas. O mezinárodní ochranu požádal až po svém zadržení Policií ČR dne 30. 1. 2024 a umístění do ZZC, neboť nevěděl, že taková možnost existuje.
7. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že byl svědkem trestného činu, a to přepadení, které provedla zločinecká skupina. Zločinci si jej najali jako taxikáře, který je dopravil na místo činu. Když byli zadrženi, policie žalobce nejprve považovala za jejich

komplíce, ale když vysvětlil, že pracoval jako řidič taxislužby, byl zařazen do pozice svědka. Jeden ze zločinců byl osvobozen a od té doby začaly žalobcovy problémy. Pronásledovali jej, vyhrožovali mu a jednou byl fyzicky napaden. Proto se skrýval, nejprve na území Podněstří a pak odcestoval pryč. Jednou se v této záležitosti obrátil na policii, ale ta nic nepodnikla, neboť jde o malé město a rodiče zločince jsou podnikatelé. Na postup policie si nestěžoval, protože by to nemělo smysl.

8. Žalobce upřesnil, že Podněstří opustil již v roce 2016, při odjezdu neměl žádné problémy. Nejprve cestoval do Polska, pak se vrátil na jeden den do vlasti, pak odjel do Ruska, kde pobýval jeden rok. Pak odjel poprvé na biometrický pas do ČR, kde strávil 3 měsíce. Vrátil se zpět do Moldavska, odtud odjel na Ukrajinu a v lednu 2021 do ČR. V Moldavsku vždy pobýval jen jeden den, bydlel v hotelech na území Podněstří. Vzhledem ke krátké době pobytu v zemi původu se problémy s pronásledováním nestihly projevit.
9. Ke svému zdravotnímu stavu sdělil, že má vysoký krevní tlak, jinak se cítí zdrav. Nemá žádné zdravotní omezení, pouze bere léky a pravidelně si tlak kontroluje.
10. Žalobce nevyužil svého práva na seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí ve věci podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nenavrl další podklady pro rozhodnutí ani neuvedl nové skutečnosti. Následně dne 28. 5. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Shrnul zde, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je skutečnost, že byl svědkem trestného činu a země původu mu nedokáže poskytnout dostatečnou ochranu před zločineckou skupinou. Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu, když dle jeho názoru nebyly naplněny důvody dle zákona o azylu. Žalovaný při svém rozhodování vycházel z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, a to především z výpovědi žalobce v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výsledku účastníka správního řízení provedeného Policií ČR dne 30. 1. 2024 a také z Informace OAMP: Moldavsko-Základní přehled o zemi ze dne 2.3.2023 a Informace OAMP: Moldavsko-Situace obyvatel Podněstří v Moldavsku ze dne 16.11.2023.
11. Co se týče důvodu udělení mezinárodní ochrany pro pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné informace o tom, že ve své vlasti vyvíjel činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod, pro něž by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce při poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany výslovně uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nebyl politicky aktivní. Žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, proto z tohoto důvodu azyl nebyl udělen.
12. K důvodu udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný nedovodil, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování z důvodů v tomto ustanovení uvedených, tj. pro jeho rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Žalobce sdělil obavu z pronásledování zločineckou skupinou, neboť byl svědkem trestného činu. Domnívá se, že státní orgány jeho domovské země mu nejsou schopny poskytnout ochranu, pomoc u příslušných orgánů však nikdy nevyhledal. Žalovaný neshledal při žalobcově návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování, a proto neudělil azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

13. V souvislosti § 13 zákona o azylu žalovaný rozhodl tak, že azyl se dle tohoto ustanovení neuděluje, neboť žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, když v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by žalobce měl v České republice rodinné příslušníky.
14. Žalovaný také hodnotil, zda jsou u žalobce důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Dospěl k závěru, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, samostatnou a praceschopnou osobou, sám sdělil, že kromě vysokého krevního tlaku a zlomeniny nohy v loňském roce, netrpí žádným závažným onemocněním. V ČR dlouhodobě nelegálně pracoval, je tedy ekonomicky aktivní a schopen zajistit si obživu. Žalobce se udělení humanitárního azylu v průběhu řízení nedomáhal. Žalovaný v posuzovaném případě neshledal žádný relevantní důvod pro udělení národního humanitárního azylu žalobci.
15. Žalovaný posoudil, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že jsou zde vážné obavy, že v případě návratu do Moldavska hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Žalobce neuvedl v průběhu správního řízení a žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na jejichž základě by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou trestu smrti nebo popravy, když dle informace OAMP ze dne 2. 3. 2023 „Moldavsko se řadí k zemím, jejichž zákony neumožňují uložit trest smrti za žádný trestný čin.“ Dále se žalovaný zabýval tím, zda v případě návratu může být žalobce vystaven mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání. Žalobce uvedl, že byl svědkem přepadení a jeden z pachatelů jej začal pronásledovat, vyhrožoval mu, dokonce jej fyzicky napadl. Žalobce se obrátil na policii, avšak ta nepodnikla v jeho prospěch žádné kroky. Žalovaný nicméně zkonstatoval, že incident se odehrál již před 8 lety, od té doby se žalobce na území Podněstří několikrát vrátil. Přestože jeho návraty byly jen jednodenní, neuvedl, že by měl jakékoliv problémy při vstupu nebo opuštění území. Žalobce na nečinnost policie nepodal žádnou stížnost ani situaci jinak neřešil, přestože i na území Podněstří existuje nezisková organizace, která zprostředkovává přístup ke spravedlnosti a další působí na území Moldavské republiky. Žalovaný má možnost přestěhovat se v rámci Moldavska a obrátit se o pomoc na místní bezpečnostní složky. Pohyb běžných osob z Podněstří do Moldavska probíhá bez omezení.
16. Žalovaný se zabýval i otázkou, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci ozbrojeného konfliktu. Žalovaný konstatoval, že toto nehrozí, v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt. Vycestování žalobce do země původu není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Z výše uvedených důvodů žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
17. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Proto žalovaný doplňkovou ochranu dle § 14b zákona o azylu neudělil.

Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
19. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Krajský soud se zabýval jednotlivými námitkami žalobce proti napadenému rozhodnutí.
20. Žalobce za hlavní důvod své žádosti o mezinárodní ochranu považoval obavu z pomsty zločinecké skupiny, neboť byl svědkem trestného činu a měl za to, že mu v případě navrácení do vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, tj. po návratu do země původu by mohl být vystaven mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání a v nejhorším případě i zabití. Krajský soud si v této souvislosti dovoluje připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami. Již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* V rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005–54, Nejvyšší správní soud uzavřel, že *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“* Také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2023, č.j. 6 Azs 271/2022-32, který uvedl: *„Hrozby vyplývající z jednání ze strany soukromých osob ovšem mohou být azylově relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud k nim přistoupí též nečinnost státních či jiných orgánů, resp. neschopnost nebo neochota takových orgánů poskytnout žadateli adekvátní ochranu.“* Krajský soud se optikou žalobních námitek a citované judikatury ztotožnil s argumentací žalovaného. Žalobce měl v zemi původu možnosti, jak mohl výhrůžky od soukromé osoby řešit a nevyužil je, nad to od incidentu již uplynulo 8 let, v jejichž průběhu se žalobce opakovaně, byť na krátkou dobu, do země původu vrátil. Není také možné přehlédnout, že sám žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že do České republiky přijel za účelem zaměstnání, zde také s falešným cestovním dokladem pracoval a o mezinárodní ochranu požádal až po svém zadržení policií. Proto krajský soud žalobní námitku nepovažuje za důvodnou.
21. K tvrzení žalobce, že návrat do Moldavska je pro něj nepředstavitelný z důvodu aktuální bezpečnostní a politické situace v Podněstří, kde žalobce původně bydlel, má krajský soud ve shodě s žalovaným za to, že aktuální situace v Moldavsku nezakládá důvod pro udělení azylu žalobci. Zdroje použité žalovaným nebyly zcela nové, nicméně žalobce v průběhu správního řízení žádné jiné důkazy ke svým tvrzením nenabídl. K situaci v Moldavsku včetně Podněstří se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že konflikt, jaký pro udělení mezinárodní ochrany požadují ustanovení azylového zákona, v Moldavsku

ani Podněstří neprobíhá (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 61/2024–25, ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Azs 57/2023–30, ze dne 27. 6. 2023, č. j. 4 Azs 161/2023–23, či ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Azs 232/2023–25). Ani tuto žalobní námitku krajský soud proto nevyhodnotil jako důvodnou.

22. Žalobce se také vyjádřil k označení Moldavska jako bezpečné země původu a probíhajícímu řízení o předběžné otázce u Soudního dvora EU. Vzhledem k tomu, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jejímž výsledkem je napadené rozhodnutí, nebyla posouzena žalovaným podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, tj. když žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, není zde důvod zabývat se zařazením Moldavské republiky do seznamu bezpečných zemí, neboť žalovaný o věci rozhodl meritorně a mezinárodní ochranu neudělil podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.
23. Žalobní námitku týkající se žalobcova zdravotního stavu vyhodnotil krajský soud jako nedůvodnou, když sám žalobce uvedl, že netrpí žádným závažným onemocněním, má pouze vysoký krevní tlak, který si pravidelně měří a bere léky.
24. Žalobce se dle svého vyjádření cítí být členem sociální skupiny, a to sociální skupiny lidí, u nichž je zvýšené riziko ohrožení jejich života, zdraví a bezpečí s ohledem na proběhlé trestní řízení, na podporu svého tvrzení uvedl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, v němž Nejvyšší správní soud vyložil pojem „příslušnost k určité sociální skupině“ uvedený v § 12b zákona o azylu a mimo jiné uvedl: *„Určitá sociální skupina je tedy skupina osob sdílející objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň takto společností vnímána. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování tuto charakteristiku nepředstavuje (srov. doporučení v oblasti poskytování mezinárodní ochrany - HCR/GIP/02/02 ze 7. 5. 2002). V tomto kontextu lze skutečně hovořit o sociální skupině nezaměstnaných.“* Je tedy možné souhlasit s vyjádřením žalobce, že je členem sociální skupiny svědků trestné činnosti. Nejvyšší správní soud však v citovaném rozhodnutí dále uvádí: *„Je třeba poznamenat, že i pouhá příslušnost k této skupině může být za určitých okolností postačujícím důvodem pro udělení azylu, nemusí přitom brozit pronásledování všem členům skupiny, skupina může být malá (rodina), ale i velmi početná (etnická skupina, ženy). Ovšem rozhodující je existence odůvodněného strachu z pronásledování směřujícího vůči žadateli o azyl, jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v příslušných zákonech země a úřady vědomě takové jednání tolerují nebo odmítají, či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu. V daném případě však stěžovatel neprokázal, že by pro svou příslušnost k sociální skupině nezaměstnaných byl jakkoli pronásledován, neboť v souladu s konstantní judikaturou soudů, pronásledováním však není tíživá ekonomická situace sama o sobě, a právě to stěžovatel tvrdí a jinou formou pronásledování stěžovatel netvrdí a nelze ji vyčíst ani z obsahu žalovaným shromážděných důkazů.“*
25. Krajský soud vyhodnotil postavení žalobce jako člena sociální skupiny svědků trestné činnosti a dospěl k závěru, že žalovaný netvrdil, že by měl odůvodněný strach z pronásledování ze strany úřadů země původu. K žalobcem tvrzenému pronásledování pachatelem trestné činnosti může soud pouze zopakovat své argumenty již uvedené v bodě 20 rozsudku, tedy že žadatel v zemi původu výhrůžky od soukromé osoby neřešil, od doby

incidentu již uplynulo 8 let a žalovaný opakovaně zemi původu navštívil. Proto ani tuto žalobní námitku neshledal krajský soud důvodnou.

26. Krajský soud závěrem cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48: „*poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR*“. Krajský soud se domnívá, že žalovaný se dostatečně vyjádřil k jednotlivým skutečnostem, o nichž žalobce hovořil, a to z pohledu ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, dle nichž mohla být žalobci mezinárodní ochrana udělena a ztotožňuje se se závěrem žalovaného, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky zákona o azylu a mezinárodní ochrana se neuděluje. Námitky žalobce nepovažuje krajský soud za důvodné.

Závěr a náklady řízení

27. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 27. února 2025

JUDr. Petr Hlušík, Ph.D.
samosoudce